

Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова

Кафедра терапевтичної стоматології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор ЗВО з науково-педагогічної
роботи і міжнародних зв'язків

Інна АНДРУШКО

« 28 » серпня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни ОК 8

СУЧАСНА СТОМАТОЛОГІЯ

підготовки доктора філософії

на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти

галузі знань 22 Охорона здоров'я

(шифр і назва галузі знань)

спеціальності 221 Стоматологія

(шифр і назва спеціальності)

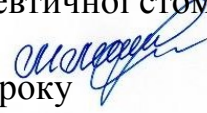
2024 рік

Робоча програма з дисципліни «Сучасна стоматологія»
підготовки фахівців третього освітньо-наукового рівня вищої освіти
« 26 » серпня 2024 року 28 с.

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

к.мед.н, доцент закладу вищої освіти Наталія ГАДЖУЛА,
д.мед.н, професор закладу вищої освіти Марія ШІНКАРУК-ДИКОВИЦЬКА

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри терапевтичної стоматології

Протокол № 1 від « 26 » серпня 2024 року
Завідувачка кафедри терапевтичної стоматології,
Професор ЗВО Марія ШІНКАРУК-ДИКОВИЦЬКА
« 26 » серпня 2024 року

Схвалено методичною радою
« 27 » серпня 2024 року Протокол № 1

Голова, професор ЗВО Сергій ШУВАЛОВ
« 27 » серпня 2024 року

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни “Сучасна стоматологія” складена відповідно до освітньо-наукової програми (ОНП) Стоматологія 2023 р., третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова, Стандарту вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня, галузі знань 22 Охорона здоров'я, спеціальності 221 Стоматологія, введеного в дію наказом Міністерства освіти і науки України № 1023 від 15.11.2022 р.

1. Опис навчальної дисципліни (анотація)

Освітньо-науковий рівень вищої освіти передбачає здобуття особою теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем стоматології, застосування методології наукової та педагогічно-організаційної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення (Закон України “Про вищу освіту”, 2014; Стандарт вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня галузі знань 22 Охорона здоров'я спеціальності 221 Стоматологія, 2022).

Аспіранту винесені питання на формування понять, принципів, концепцій, що стосуються органів і тканин щелепно-лищевої ділянки людини та його впливу на організм людини, їх використання для пояснення фактів та прогнозування результатів наукових досліджень у сфері стоматології.

Статус навчальної дисципліни: обов'язкова, цикл професійної підготовки.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є профілактика, діагностика та лікування патологічних станів у стоматології.

Міждисциплінарні зв'язки: відповідно до навчального плану, вивчення навчальної дисципліни “Сучасна стоматологія” здійснюється, коли аспірантом набуті відповідні знання з основних базових дисциплін на II рівні вищої освіти, а також дисциплін: Історія філософії, як методологічна основа розвитку науки та цивілізації, Англійська мова у науково-медичному спілкуванні, Публікаційна активність та наукометричні бази даних, Медична етика та деонтологія, Мова сучасного наукового тексту, Академічна доброчесність, Біоетичні та медико-правові основи наукових досліджень, з якими інтегрується програма сучасної стоматології. У свою чергу, дисципліна “Сучасна стоматологія” формує засади поглибленого вивчення аспірантом наступних спеціалізованих дисциплін – Терапевтична стоматологія, Хірургічна стоматологія, Стоматологія дитячого віку, Ортопедична стоматологія, а також вибіркової дисципліни зі спеціальності – Цифрові технології в стоматології.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни:

2.1. Метою викладання навчальної дисципліни “Сучасна стоматологія” є здобуття аспірантами знань, навичок та вмінь у сфері захворювань щелепно-лищевої ділянки, достатніх для виконання оригінального наукового дослідження, отримання нових фактів та їх впровадження у практичну медицину та інші сфери життя.

2.2. Основними завданнями вивчення дисципліни “Сучасна стоматологія” є формування системи знань, професійних умінь і навичок, необхідних для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності, науки та/або інновацій.

2.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання освітньо-наукової програми третього (освітньо-наукового) рівня галузі знань 22 Охорона здоров'я, спеціальності 221 Стоматологія, освітньої програми Стоматологія).

Згідно з вимогами ОНП третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти галузі знань 22 Охорона здоров'я, спеціальності 221 Стоматологія дисципліна "Сучасна стоматологія" забезпечує набуття аспірантами наступних програмних компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми стоматології і дотичні міждисциплінарні проблеми, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК03. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК04. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК05. Здатність до підвищення професійної кваліфікації.

ЗК06. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК01. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в стоматології і дотичних до неї суміжних напрямів медицини і можуть бути опубліковані у провідних міжнародних наукових виданнях.

СК02. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти в сфері стоматології та дотичні до них міждисциплінарні проекти.

СК05. Здатність генерувати нові ідеї щодо розвитку теорії та практики стоматології, виявляти проблеми, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру в галузі охорони здоров'я, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень в стоматології.

СК06. Здатність застосовувати сучасні цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та навчальній діяльності.

СК07. Здатність критично аналізувати, оцінювати і синтезувати нові та комплексні ідеї у сфері стоматології та з дотичних міждисциплінарних питань.

СК09. Володіння сучасними методами наукового дослідження.

СК10. Здатність до впровадження нових знань (наукових даних) в науку, освіту та інші сектори суспільства.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна:

Сучасна стоматологія як навчальна дисципліна закладає фундамент для формування в подальшому інтегративних кінцевих програмних результатів навчання згідно з освітньо-науковою програмою третього (освітньо-наукового) рівня галузі знань 22 Охорона здоров'я спеціальності 221 Стоматологія, освітньої програми Стоматологія, а саме:

РН01. Мати концептуальні та методологічні знання зі стоматології та на межі предметних областей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань та/або здійснення інновацій.

РН02. Глибоко розуміти загальні принципи та методи наук про здоров'я людини, основні тенденції їх розвитку, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних наукових розвідках у сфері стоматології та у викладацькій практиці.

РН04. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, експериментальних досліджень, статистичного аналізу даних, наявні літературні дані.

РН06. Застосовувати загальні принципи та методи досліджень у сфері охорони здоров'я, а також сучасні методи та інструменти, цифрові технології та спеціалізоване програмне забезпечення для провадження досліджень у сфері стоматології.

РН07. Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проєкти медичної направленості, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі проблеми у сфері медицини.

РН09. Планувати і виконувати дослідження зі стоматології та з дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів та дотриманням норм професійної і академічної етики, біоетики, належної клінічної практики (GMP), критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань.

РН10. Розробляти та досліджувати моделі процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у сфері стоматології та у дотичних міждисциплінарних напрямках.

РН11. Впроваджувати результати наукових досліджень у освітній процес, медичну практику та суспільство.

Очікувані результати навчання з дисципліни “Сучасна стоматологія”:

По завершенню вивчення дисципліни:

1. Здобувач вищої освіти повинен мати концептуальні та методологічні знання зі стоматології та на межі галузей знань або професійної діяльності.
2. Здобувач вищої освіти повинен мати спеціалізовані уміння, навички та методи, необхідні для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності, науки та/або інновацій, розширення та переоцінки вже існуючих знань і професійної практики.
7. Здобувач вищої освіти може створювати та пояснювати нові знання шляхом проведення дослідження, розширювати передові напрями галузі знань, здійснювати публікації.
8. Здобувач вищої освіти може ефективно спілкуватися з широкою фаховою науковою спільнотою, зокрема на міжнародному рівні іноземною мовою.
9. Здобувач вищої освіти повинен чітко та зрозуміло представляти результати власного дослідження широкому загалу фахівців та представників інших професій у національному та міжнародному контексті, брати участь у наукових дискусіях.
10. Здобувач вищої освіти може організувати роботу колективу: студентів, колег, міждисциплінарної команди.
11. Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися вимог етики, біоетики, біобезпеки у своїй фаховій діяльності при проведенні клінічних та експериментальних наукових досліджень.

3. Програма навчальної дисципліни

Дисципліна	Модулі	Загальна кількість годин	Кредити ЄКТС	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
Сучасна стоматологія	Модуль 1	75	2,5	12	38	25

Примітка: 1 кредит ЄКТС становить 30 академічних годин. Аудиторне навантаження – 66,7%. СРА – 33,3%. Навчальна дисципліна вивчається аспірантами на 1-му році навчання, завершується заліком.

Тема 1. Сучасні методи обробки твердих тканин зубів. Переваги та недоліки. Мінімально-інвазивне препарування. Методи усунення дисколоритів вітальних та девітальних зубів. Сучасні технології контролю точності препарування.

На занятті розглядатимуться сучасні методи мінімально інвазивного лікування карієсу зубів, зокрема інвазивна герметизація, інфільтрація емалі, метод імплантації емалі, повітряно-

абразивне препарування, мікропрепарування, ART-метод, тунельне препарування, лазерні технології та озонотерапія. Будуть висвітлені показання та протипоказання до їх застосування, особливості виконання, переваги й обмеження відповідно до клінічної ситуації. Особливу увагу буде приділено рекомендаціям FDI щодо мінімально інвазивної стратегії лікування карієсу та принципам максимального збереження здорових тканин зуба.

Розглядатимуться етіологія, патогенез, клінічні прояви та діагностика вроджених і набутих дисколоритів твердих тканин зубів. Аспіранти опанують принципи вибору та планування методів усунення дисколоритів вітальних і девітальних зубів з урахуванням їх походження та клінічного стану. Буде проведено порівняльний аналіз ефективності сучасних методів препарування та відновлення зубів, а також розглянуто цифрові технології контролю точності препарування, оцінювання обсягу видалених тканин і збереження анатомічних структур зуба.

Тема 2. Поняття естетики та естетичної реставрації зубів. Показання та протипоказання до прямої та непрямой реставрації зубів. Аналіз посмішки. Мікрорельєф зубів. Естетичні властивості зуба. Оптичні властивості емалі та дентину. Особливості визначення кольору зубів в кабінеті стоматолога. Побудова плану лікування. Фотопротокол. DSD – цифровий дизайн посмішки. Діагностика. Цифрове планування естетичної реставрації.

На занятті особливу увагу буде приділено вивченню естетичних критеріїв посмішки, методів клінічного та додаткового обстеження пацієнтів, показань і протипоказань до прямих та непрямих реставрацій. Розглядатимуться принципи оцінювання кольору, форми, ширини, пропорцій і макро- та мікрорельєфу зубів, оптичні властивості емалі й дентину, сучасні методи визначення кольору зубів у клінічних умовах. Будуть висвітлені особливості складання індивідуального плану естетичного лікування залежно від клінічної ситуації.

Аспіранти опанують принципи ведення фотопротоколу, цифрового аналізу посмішки та використання технології Digital Smile Design (DSD) для планування естетичних реставрацій. Будуть розглянуті можливості цифрового моделювання, візуалізації очікуваних результатів лікування та оцінювання відповідності реставрації естетичним і функціональним критеріям. На практичній частині заняття передбачено аналіз клінічних ситуацій, визначення доцільності прямих і непрямих реставрацій, складання плану лікування та обґрунтування вибору реставраційної методики. Принципи роботи з комп'ютерною програмою “CariTest” для визначення рівнів інтенсивності карієсу або резистентності емалі зубів до карієсу, а також програмою “UniqCeph” для визначення індивідуальних нормальних цефалометричних показників зубощелепної системи.

Тема 3. Художня реставрація фронтальної та бокової групи зубів. Комп'ютерне моделювання посмішки. Вініри в стоматології. Сучасні реставраційні техніки: біоміметична, біламінарна та стратифікаційна. Переваги та недоліки. Вибір матеріалу для проведення вискоестетичних художніх реставрацій прямим методом. Сучасні композитні матеріали. Наноккомпозити. Ормокери. Склад, властивості, переваги і недоліки, технологія застосування. Цифрові технології планування та оцінювання результатів реставрації.

На занятті особливу увагу буде приділено сучасним принципам естетичної та функціональної реставрації зубів, біоміметичному підходу, методам стратифікації та біламінарної реставрації, особливостям реконструкції та трансформації анатомічної форми зубів. Аспіранти ознайомляться з методиками естетичного моделювання різців, ікол, премоларів і молярів, принципами відновлення контактних пунктів та оклюзійних співвідношень. Розглядатимуться показання до застосування прямих композитних реставрацій і вінірів, особливості класичного та мінімально інвазивного препарування під керамічні вініри.

Будуть проаналізовані склад, фізико-механічні й оптичні властивості сучасних композитних матеріалів, зокрема нанокомпозитів та ормокерів, критерії їх вибору залежно від клінічної ситуації. Особливу увагу буде приділено вибору адгезивних систем, етапам адгезивної підготовки та сучасним реставраційним протоколам. Розглядатимуться методи відновлення депульпованих зубів із застосуванням кор-композитів, безштифтових конструкцій і скловолоконних штифтів, зокрема техніка волоконного армування.

Аспіранти ознайомляться з принципами цифрового моделювання посмішки, використанням фотопротоколу, технологій Wax-up і Mock-up та DSD для планування реставрацій. Будуть розглянуті критерії оцінювання естетичної та функціональної якості реставрацій, особливості їх фінішної обробки, а також можливості цифрового документування й аналізу результатів лікування.

Тема 4. Клініка, діагностика, диференційна діагностика гострих, хронічних і загострених хронічних форм пульпіту. Лікування пульпіту біологічним, ампутаційним, екстирпаційним та комбінованим методами. Сучасні методи візуалізації та об'єктивізації діагностики.

Заняття присвячене вивченню етіології, патогенезу, клінічних проявів та особливостей перебігу гострих, хронічних і загострених хронічних форм пульпіту. Будуть детально розглянуті основні та додаткові методи діагностики, особливості больового синдрому, диференційна діагностика різних форм захворювання та взаємозв'язок клінічних проявів із патоморфологічними змінами пульпи.

Аспіранти ознайомляться із сучасними підходами до лікування пульпіту залежно від клінічної форми, віку пацієнта, стану пульпи та наявності супутньої патології. Особливу увагу буде приділено біологічним методам лікування, спрямованим на збереження життєздатності пульпи, а також хірургічним методам — вітальній ампутації та екстирпації. Будуть розглянуті показання та протипоказання до застосування різних методів, послідовність клінічних етапів, вибір лікувальних матеріалів і медикаментозних засобів, можливі помилки та ускладнення.

Окремо розглядатимуться сучасні методи візуалізації та об'єктивізації діагностики, зокрема цифрова рентгенографія, конусно-променева комп'ютерна томографія за відповідними показаннями та методи оцінювання стану пульпи. На практичній частині заняття передбачено аналіз клінічних випадків, інтерпретацію результатів обстеження та обґрунтування вибору оптимальної тактики лікування.

Тема 5. Знеболення в стоматології. Сучасні методи інструментальної та медикаментозної обробки кореневої системи при різних захворюваннях тканин ендодонту. Новітні технології пломбування системи кореневих каналів. Мікрохірургічна ендодонтія, показання. Ретроградне пломбування кореневих каналів. Цифрові технології в ендодонтії.

На занятті розглядатимуться сучасні методи місцевого знеболення в терапевтичній стоматології, показання та протипоказання до їх застосування, особливості ін'єкційної та неін'єкційної анестезії. Будуть висвітлені фармакологічні властивості місцевих анестетиків, механізми їх дії, порівняльна характеристика ефективності та безпеки, принципи вибору анестетика з урахуванням загального стану пацієнта. Окрему увагу буде приділено премедикації, профілактиці ускладнень місцевого знеболення та алгоритмам надання невідкладної допомоги.

Аспіранти ознайомляться із сучасними методами механічної та медикаментозної обробки системи кореневих каналів при пульпіті й періодонтиті. Будуть розглянуті принципи формування кореневих каналів, видалення змазаного шару, застосування іригаційних розчинів, хімічного розширення каналів та сучасних технологій їх obturaції. Особливу увагу буде приділено лікуванню складної ендодонтичної патології, зокрема зубів із вузькими, викривленими та розгалуженими кореневими каналами, а також повторному ендодонтичному лікуванню.

Розглядатимуться можливості застосування цифрових технологій в ендодонтії, зокрема цифрової рентгенографії, електронної апекслокації та конусно-променевої комп'ютерної томографії за показаннями. Будуть висвітлені показання до мікрохірургічної ендодонтії, особливості ретроградного пломбування кореневих каналів, переваги та обмеження сучасних методів лікування.

Тема 6. Клініка, діагностика, диференційна діагностика гострих, хронічних і загострених форм періодонтиту. Сучасні методи рентгендіагностики. Конусно-променева комп'ютерна томографія. Цифрові методи оцінювання періапикальних змін.

Заняття присвячене сучасним уявленням про етіологію та патогенез гострих, хронічних і загострених форм періодонтиту. Будуть розглянуті патоморфологічні та патофізіологічні зміни тканин періодонта залежно від форми та перебігу запального процесу, особливості больового синдрому й основні клінічні прояви захворювання.

Аспіранти поглиблюють знання щодо основних і додаткових методів діагностики періодонтиту, критеріїв диференційної діагностики його клінічних форм та оцінювання стану періапикальних тканин. Особливу увагу буде приділено інтерпретації клінічних симптомів, зокрема симптомів Лукомського та Дюпюїтрена, а також оцінюванню змін тканин у ділянці верхівки кореня.

Розглядатимуться сучасні методи рентгенологічної діагностики, зокрема цифрова внутрішньоротова рентгенографія, ортопантомографія та конусно-променева комп'ютерна томографія. Будуть висвітлені можливості цифрового оцінювання періапикальних змін, визначення їх поширеності та динаміки, а також діагностичне значення отриманих результатів. На практичній частині заняття передбачено аналіз клінічних випадків і рентгенологічних зображень із формулюванням діагнозу та обґрунтуванням подальшої тактики лікування.

Тема 7. Сучасні методи та технології лікування періодонтиту. Невідкладна допомога. Загальні принципи, послідовність та особливості етапів консервативного лікування, методи впливу на заапикальне вогнище інфекції. Повторне ендодонтичне лікування зубів. Хірургічні методи лікування апікальних форм періодонтиту, показання, методики проведення. Сучасні методи цифрового планування ендодонтичного лікування.

На занятті розглядатимуться сучасні принципи консервативного та хірургічного лікування періодонтиту, особливості механічної й медикаментозної обробки кореневих каналів, послідовність клінічних етапів та критерії оцінювання ефективності лікування. Особливу увагу буде приділено методам впливу на періапикальне вогнище інфекції, вибору іригаційних розчинів, внутрішньоканальних медикаментозних засобів та матеріалів для obturaції кореневих каналів.

Будуть висвітлені показання до повторного ендодонтичного лікування, методи усунення помилок попереднього лікування, особливості ведення пацієнтів із персистувальними періапикальними ураженнями. Розглядатимуться методи лікування інструментально складних кореневих каналів, можливі ускладнення та способи їх профілактики й усунення. Окремо буде приділено увагу наданню невідкладної допомоги при гострих формах періодонтиту та загостренні хронічного запального процесу.

Аспіранти ознайомляться з показаннями до хірургічних методів лікування апікальних форм періодонтиту, зокрема резекції верхівки кореня, апікальної мікрохірургії та ретроградного пломбування. Будуть розглянуті сучасні методи цифрового планування ендодонтичного лікування, використання рентгенологічних зображень і тривимірної візуалізації для визначення анатомічних особливостей кореневої системи та планування хірургічних втручань. На практичній частині заняття передбачено аналіз клінічних ситуацій і складання індивідуальних планів лікування.

Тема 8. Методи обстеження пародонтологічних хворих. Сучасні методи діагностики та лікування захворювань пародонту. Ранній скринінг захворювань пародонту. Діагностика Florida Probe – комп'ютерна система діагностики пародонтиту. Рентгенологічна діагностика хвороб пародонту, конусно-променева комп'ютерна томографія, аналіз ортопантомограм. Цифрове документування та моніторинг стану тканин пародонту.

На занятті розглядатимуться сучасні методи клінічного, інструментального, рентгенологічного та лабораторного обстеження пацієнтів із захворюваннями пародонту. Будуть висвітлені особливості збору анамнезу, клінічного огляду, оцінювання стану ясен, визначення глибини пародонтальних кишень, кровоточивості, рухомості зубів, наявності зубних відкладень і місцевих подразнювальних факторів. Особливу увагу буде приділено індексній оцінці стану тканин пародонту, методикам визначення гігієнічних і пародонтологічних індексів, їх діагностичному значенню та обмеженням.

Аспіранти ознайомляться з функціональними методами дослідження пародонту, зокрема реографією, біомікроскопією та іншими методами оцінювання мікроциркуляції й функціонального стану тканин. Будуть розглянуті можливості цитологічних, мікробіологічних, біохімічних, імунологічних і морфологічних досліджень у діагностиці захворювань пародонту.

Окрему увагу буде приділено ранньому виявленню захворювань пародонту та сучасним цифровим технологіям діагностики, зокрема комп'ютеризованій пародонтальній системі Florida Probe. Розглядатимуться можливості цифрового документування пародонтологічного статусу, реєстрації клінічних показників і моніторингу їх змін у процесі лікування. Будуть проаналізовані сучасні методи рентгенологічної діагностики, зокрема цифрова рентгенографія, ортопантомографія та конусно-променева комп'ютерна томографія за відповідними показаннями. На практичній частині заняття передбачено відпрацювання методик обстеження, інтерпретацію результатів та складання діагностичного висновку.

Тема 9. Гінгівіт, пародонтит, пародонтоз. Клініка, діагностика, диференційна діагностика. Сучасні критерії класифікації та оцінювання тяжкості захворювань пародонту.

На занятті будуть розглянуті етіологія, патогенез, клінічні прояви та особливості перебігу запальних, запально-дистрофічних і дистрофічних захворювань пародонту. Особливу увагу буде приділено клінічним формам гінгівіту, генералізованому пародонтиту та пародонтозу, їх диференційній діагностиці, визначенню ступеня тяжкості й оцінюванню ризику прогресування захворювання.

Аспіранти поглиблюють знання щодо патоморфологічних змін у тканинах пародонту, механізмів утворення пародонтальних кишень, особливостей резорбції альвеолярної кістки та впливу місцевих і системних факторів на перебіг захворювання. Будуть розглянуті клінічні та рентгенологічні критерії оцінювання стану тканин пародонту, сучасні підходи до класифікації захворювань пародонту, зокрема визначення стадії та ступеня прогресування пародонтиту.

Окрему увагу буде приділено клінічним і рентгенологічним особливостям пародонтозу, його диференційній діагностиці з пародонтитом, етіологічним чинникам і механізмам розвитку дистрофічних змін. На практичній частині заняття передбачено аналіз клінічних випадків, інтерпретацію результатів обстеження та формулювання діагнозу відповідно до сучасних класифікаційних критеріїв.

Тема 10. Загальне та місцеве лікування при захворюваннях тканин пародонту. Загальна фармакотерапія. Особливості проведення професійної гігієни порожнини рота у пацієнтів з різним станом тканин пародонту. Використання лікарських речовин для місцевої та загальної терапії, механізм дії, способи застосування. Тактика ведення ендодонції, періоуральних захворювань. Методи усунення гіперестезії зубів. Доказові підходи до вибору методів лікування та оцінювання їх ефективності.

На занятті розглядатимуться сучасні принципи комплексного лікування захворювань пародонту з урахуванням клінічної форми, ступеня тяжкості, факторів ризику та загального стану пацієнта. Особливу увагу буде приділено доказовим підходам до вибору методів лікування, оцінюванню їх ефективності та плануванню підтримувальної пародонтологічної терапії.

Будуть висвітлені особливості професійної гігієни порожнини рота, механічного видалення біоплівки та зубних відкладень, місцевої й системної фармакотерапії. Аспіранти ознайомляться з фармакодинамікою та фармакокінетикою лікарських засобів, показаннями до їх застосування, особливостями вибору лікарської форми, шляхів введення та можливими лікарськими взаємодіями. Розглядатимуться принципи раціонального призначення антибактеріальних і протизапальних препаратів, місцевої антисептичної терапії та симптоматичного лікування з урахуванням супутньої патології.

Окрему увагу буде приділено лікуванню ендо-періодонтальних уражень, усуненню травматичної оклюзії, вибіркового пришліфовуванню зубів, тимчасовому та постійному шинуванню. Будуть розглянуті показання до застосування шинувальних конструкцій, особливості їх вибору та підтримання належної індивідуальної гігієни. Також будуть висвітлені сучасні підходи до лікування пародонтозу та гіперестезії зубів, зокрема застосування ремінералізовальних засобів, десенситайзерів і світлотвердіючих герметиків. На практичній частині заняття передбачено складання індивідуальних планів лікування та обґрунтування вибору терапевтичної тактики на основі клінічних випадків.

Тема 11. Хірургічні місцеві втручання у пацієнтів із хворобами пародонту: мукогінгівальні операції, остеомукогінгівальні, естетичні та регенеративні операції. Цифрове планування хірургічних втручань.

На занятті розглядатимуться сучасні підходи до хірургічного лікування захворювань пародонту як складової комплексної терапії. Будуть висвітлені показання та протипоказання до проведення гінгівальних, мукогінгівальних, остеомукогінгівальних, естетичних і регенеративних операцій, принципи передопераційної підготовки пацієнтів та особливості післяопераційного ведення.

Особливу увагу буде приділено методам закритого й відкритого кюретажу, гінгівотомії, гінгівектомії, клаптевим операціям, хірургічному лікуванню рецесій ясен і формуванню присінку порожнини рота. Розглядатимуться сучасні методики спрямованої тканинної регенерації, використання кістковозамінних матеріалів і мембран, їх класифікація, властивості та показання до застосування.

Аспіранти ознайомляться з можливостями цифрового планування хірургічних втручань, використанням цифрових рентгенологічних зображень і тривимірної візуалізації для оцінювання дефектів альвеолярної кістки та визначення обсягу оперативного втручання. Будуть розглянуті критерії оцінювання результатів хірургічного лікування, можливі ускладнення та методи їх профілактики. На практичній частині заняття передбачено аналіз клінічних випадків і визначення показань до різних видів пародонтологічних операцій.

Тема 12. Фізіотерапевтичні методи лікування хвороб пародонту. Vector-терапія. Лазери в стоматології. Плазмотерапія в пародонтології. Профілактика та диспансеризація хворих із захворюваннями тканин пародонту. Сучасні методи оцінювання клінічної ефективності фізіотерапевтичних технологій.

На занятті розглядатимуться сучасні фізіотерапевтичні методи лікування захворювань пародонту, механізми їх біологічної дії, показання та протипоказання до застосування. Будуть висвітлені можливості електротерапії, ультразвукової терапії, світлолікування, лазерної терапії, вакуум-терапії, гідротерапії, масажу, тепло- та холодолікування, магнітотерапії й оксигенотерапії.

Особливу увагу буде приділено сучасним технологіям, зокрема Vector-терапії, застосуванню стоматологічних лазерів у консервативному та хірургічному лікуванні

захворювань пародонту, а також використанню плазмотерапії. Будуть розглянуті особливості методик проведення процедур, їх потенційні переваги, обмеження та критерії вибору залежно від клінічної ситуації.

Окремий розділ заняття буде присвячено сучасним підходам до профілактики захворювань пародонту, індивідуальній та професійній гігієні порожнини рота, організації диспансерного спостереження за пацієнтами. Аспіранти ознайомляться з методами оцінювання клінічної ефективності фізіотерапевтичних технологій, критеріями моніторингу стану тканин пародонту та принципами індивідуалізації підтримувальної терапії.

Тема 13. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика аутоінфекційних захворювань, травматичних та мікотичних уражень слизової оболонки порожнини рота. Методи мікробіологічної та молекулярної діагностики.

На занятті розглядатимуться етіологія, патогенез, клінічні прояви, методи діагностики, лікування та профілактики аутоінфекційних, травматичних і мікотичних уражень слизової оболонки порожнини рота. Будуть висвітлені роль умовно-патогенних мікроорганізмів у розвитку аутоінфекційних стоматитів, клініко-морфологічні особливості гострого катарального, герпетичного та афтозного стоматитів, а також принципи їх диференційної діагностики. Особливу увагу буде приділено сучасним методам місцевого та системного лікування, клінічній фармакології лікарських засобів і профілактиці рецидивів.

Окремий розділ заняття буде присвячено мікотичним ураженням СОПР, зокрема кандидозу. Розглядатимуться епідеміологія, етіологічні та провокувальні чинники, основні ланки патогенезу, клінічні форми та особливості перебігу кандидозу. Аспіранти ознайомляться з клінічними проявами гострого псевдомембранозного, гострого та хронічного атрофічного кандидозу, ангулярного кандидозного хейліту та мікотичних уражень язика. Будуть проаналізовані сучасні діагностичні критерії, особливості диференційної діагностики та значення кандидозу як можливого маркера імунних порушень і тяжких соматичних захворювань.

Особливу увагу буде приділено мікробіологічним і молекулярним методам діагностики, правилам забору біологічного матеріалу, інтерпретації результатів мікроскопічного, культурального та молекулярного досліджень. Розглядатимуться принципи комплексного лікування мікотичних уражень, вибору місцевих і системних протигрибкових засобів та профілактики рецидивів. На практичній частині заняття передбачено клінічний огляд тематичних пацієнтів, аналіз результатів лабораторних досліджень і складання індивідуальних планів лікування.

Тема 14. Сучасні засоби лікування і профілактики ерозивно-виразкових уражень слизової оболонки порожнини рота. Доказові підходи до вибору місцевої та системної терапії.

На занятті розглядатимуться етіологія, патогенез, клінічні прояви та діагностичні критерії ерозивно-виразкових уражень слизової оболонки порожнини рота. Будуть висвітлені сучасні методи клінічного та лабораторного обстеження, показання до додаткових досліджень і принципи диференційної діагностики ерозивних і виразкових уражень різного походження.

Особливу увагу буде приділено диференційній діагностиці ерозивного стоматиту, виразково-некротичних уражень, зокрема гінгівостоматиту Венсана та ангіни Симановського-Плаута-Венсана, зі змінами СОПР при захворюваннях крові, зокрема лейкозах та агранулоцитозі, а також при екзогенних інтоксикаціях солями важких металів. Будуть розглянуті критерії вибору додаткових методів дослідження та визначення необхідності міждисциплінарного консультування.

Аспіранти ознайомляться із сучасними принципами місцевого та системного лікування ерозивно-виразкових уражень, особливостями вибору протизапальних, антисептичних, знеболювальних та інших лікарських засобів залежно від етіології та клінічного перебігу захворювання. Розглядатимуться доказові підходи до оцінювання ефективності терапії, профілактики ускладнень і рецидивів. На практичній частині заняття передбачено клінічний

огляд тематичних пацієнтів, відпрацювання методик забору матеріалу для лабораторних досліджень та складання планів комплексного лікування.

Тема 15. Зміни слизової оболонки порожнини рота при соматичних захворюваннях, алергічних ураженнях та екзогенних інтоксикаціях. Тактика лікаря-стоматолога. Методи діагностики та міждисциплінарного ведення пацієнтів.

На занятті розглядатимуться особливості клінічних проявів захворювань внутрішніх органів і систем на слизовій оболонці порожнини рота, механізми їх виникнення та діагностичне значення. Будуть висвітлені основні клінічні прояви уражень СОПР при захворюваннях травного каналу, серцево-судинної, ендокринної систем, крові та кровотворних органів, а також при гіпо- й авітамінозах. Особливу увагу буде приділено клініко-морфологічним змінам слизової оболонки, язика та ясен, що можуть бути ранніми або супровідними проявами системної патології.

Аспіранти ознайомляться з особливостями диференційної діагностики змін СОПР при соматичних захворюваннях, алергічних реакціях та екзогенних інтоксикаціях. Будуть розглянуті сучасні методи клінічної та лабораторної діагностики, критерії визначення необхідності додаткового обстеження та міждисциплінарного консультування.

Окрему увагу буде приділено тактиці лікаря-стоматолога при виявленні патологічних змін СОПР, принципам вибору місцевої симптоматичної терапії, санації порожнини рота та раціональної гігієни. Розглядатимуться підходи до оцінювання ефективності лікування, профілактики ускладнень і диспансерного спостереження. На практичній частині заняття аспіранти проведуть обстеження тематичних пацієнтів, проаналізують клінічні дані та сформулюють план діагностичних і лікувально-профілактичних заходів з урахуванням основного соматичного захворювання.

Тема 16. Невідкладні стани в терапевтичній стоматології. Сучасні погляди на патогенез алергічних станів. Багатоформна ексудативна еритема. Синдром Стівенса-Джонсона та Лаєла. Хронічний рецидивний афтозний стоматит. Синдром Бехчета. Клінічні прояви, діагностика, лікування та профілактика. Критерії диференційної діагностики та оцінювання тяжкості уражень.

На занятті розглядатимуться етіологія, патогенез, клінічні прояви, діагностика та алгоритми надання невідкладної допомоги при станах, які можуть виникати під час терапевтичного стоматологічного прийому. Особливу увагу буде приділено непритомності, колапсу, порушенням серцевого ритму, стенокардії, гіпертонічному кризу, інфаркту міокарда, гострим респіраторним розладам, гіпоглікемічним і гіперглікемічним станам, судомним нападам та анафілаксії. Будуть розглянуті принципи оцінювання стану пацієнта, раннього розпізнавання невідкладних станів і проведення базової підтримки життя.

Аспіранти ознайомляться з сучасними поглядами на патогенез алергічних реакцій, зокрема багатоформної ексудативної еритеми та тяжких шкірно-слизових реакцій, таких як синдром Стівенса-Джонсона і токсичний епідермальний некроліз (синдром Лаєлла). Будуть розглянуті клініко-морфологічні прояви цих захворювань на СОПР, критерії диференційної діагностики, оцінювання тяжкості уражень і принципи невідкладної маршрутизації пацієнтів. Окрему увагу буде приділено хронічному рецидивному афтозному стоматиту та синдрому Бехчета, їх діагностичним критеріям, особливостям клінічного перебігу та міждисциплінарного ведення.

Будуть висвітлені принципи збору алергологічного анамнезу, оцінювання ризику медикаментозних реакцій, сучасні підходи до діагностики алергічних станів та обґрунтованого вибору лікування. На практичній частині заняття передбачено відпрацювання алгоритмів надання невідкладної допомоги, вивчення складу стоматологічної аптечки, принципів застосування лікарських засобів і дозування відповідно до чинних протоколів. Також будуть розглянуті принципи місцевого та системного лікування уражень СОПР при

багатоформній ексудативній еритемі, синдромі Стівенса-Джонсона, хронічному рецидивному афтозному стоматиті та синдромі Бехчета.

Тема 17. Зміни слизової оболонки порожнини рота при дерматозах з аутоімунним компонентом. Пухирчатка, червоний плоский лишай, червоний вовчак. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика. Сучасні підходи до вибору терапевтичних засобів дерматостоматитів, зумовлених аутоімунним компонентом. Сучасні імунологічні та морфологічні методи діагностики.

На занятті розглядатимуться етіологічні та патогенетичні механізми розвитку уражень слизової оболонки порожнини рота при дерматозах з аутоімунним компонентом, зокрема пухирчатці, червоному плоскому лишайі та червоному вовчаку. Будуть висвітлені особливості клінічних проявів, локалізації та морфологічних характеристик уражень СОПР залежно від форми захворювання. Особливу увагу буде приділено диференційній діагностиці цих захворювань з іншими ерозивними, виразковими та бульозними ураженнями слизової оболонки.

Аспіранти ознайомляться із сучасними методами діагностики дерматозів з аутоімунним компонентом, зокрема клінічними пробами, цитологічним і гістологічним дослідженнями, прямою імунофлуоресценцією та серологічними методами виявлення специфічних аутоантитіл. Будуть розглянуті діагностичні можливості цих методів, особливості забору біологічного матеріалу та інтерпретації результатів.

Окрему увагу буде приділено сучасним принципам місцевого та системного лікування, критеріям вибору лікарських засобів залежно від клінічної форми й тяжкості захворювання, а також взаємодії лікаря-стоматолога з дерматологом та іншими фахівцями. На практичній частині заняття передбачено аналіз клінічних випадків, складання плану обстеження, обґрунтування лікувальної тактики, оцінювання результатів терапії та визначення заходів профілактики й диспансерного спостереження.

Тема 18. Новітні технології у диференційній діагностиці захворювань губ та язика. Передракові захворювання слизової оболонки порожнини рота та червоної кайми губ. Стоматогенна хроніointоксикація. Цифрові методи візуалізації та моніторингу патологічних змін.

На занятті розглядатимуться сучасні підходи до діагностики захворювань губ і язика, їх етіологія, патогенез, клінічні прояви та принципи диференційної діагностики. Будуть висвітлені клінічні особливості ексfolіативного, гландулярного, екзематозного, atopічного, метеорологічного та алергічного хейлітів, а також хронічної тріщини губ. Особливу увагу буде приділено діагностичним критеріям, вибору терапевтичної тактики, профілактиці рецидивів і диспансерному спостереженню за пацієнтами з хронічними захворюваннями губ.

Аспіранти ознайомляться із сучасними методами інструментальної діагностики, зокрема комп'ютерною капіляроскопією та лазерною доплерівською флоуметрією, їх можливостями для оцінювання мікроциркуляції та функціонального стану тканин. Будуть розглянуті перспективи застосування фотодинамічної терапії при окремих захворюваннях губ, а також сучасні методи лікування хронічної тріщини губ і профілактики її рецидивів.

Окрему увагу буде приділено клінічним проявам глоситів, глосалгії та глосодинії, їх диференційній діагностиці, зокрема розмежуванню невrogenних і соматичних порушень. Розглядатимуться сучасні підходи до міждисциплінарного ведення пацієнтів, можливості медикаментозної та фізіотерапевтичної корекції, а також особливості застосування препаратів із нейротропною дією. Будуть висвітлені цифрові методи документування патологічних змін, фотопротокол та можливості моніторингу клінічної динаміки.

Тема 19. Лабораторні методи діагностики основних стоматологічних захворювань. Залікове заняття

На занятті розглядатимуться сучасні лабораторні методи діагностики основних стоматологічних захворювань, зокрема біохімічні, мікробіологічні, цитологічні, гістологічні, імунологічні та молекулярно-генетичні дослідження. Будуть висвітлені принципи вибору діагностичного методу відповідно до клінічної ситуації, показання до його застосування, правила забору та транспортування біологічного матеріалу, а також особливості інтерпретації отриманих результатів.

Особливу увагу буде приділено оцінюванню діагностичної точності лабораторних методів, їх чутливості та специфічності, прогностичної цінності й клінічної значущості. Аспіранти проаналізують можливості застосування лабораторних досліджень у діагностиці захворювань твердих тканин зубів, ендодонта, пародонту та слизової оболонки порожнини рота. Будуть розглянуті сучасні підходи до критичного аналізу результатів наукових досліджень і визначення обмежень лабораторних методів у клінічній практиці.

На заліковому занятті передбачено перевірку теоретичних знань і практичних навичок аспірантів, оцінювання їхньої здатності обирати оптимальні методи діагностики, інтерпретувати результати лабораторних досліджень, обґрунтовувати клінічні рішення та застосовувати доказові підходи до діагностики й лікування основних стоматологічних захворювань.

4. Структура навчальної дисципліни

		Всього	Лекції	Практич ні заняття	Самост йна робота
Модуль 1. «Одонтопатологія в терапевтичній стоматології. Ураження твердих тканин зубів. Захворювання ендодонта (пульпіт, періодонтит). Етіологія, патогенез. Класифікація. Клініка, діагностика, лікування, профілактика»					
1.	Особливості клініко-лабораторного обстеження, диференційна діагностика захворювань твердих тканин зубів та ендодонта. Сучасні методи лікування та профілактики. Цифрові методи діагностики та оцінювання стану твердих тканин зубів.	2	2	-	-
2.	Карієс зуба: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференційна діагностика. Лікування карієсу зубів в залежності від клінічної форми: ремінералізуюча терапія, етапи хірургічного лікування, особливості лікування глибокого та множинного карієсу. Сучасні методи ранньої діагностики карієсу.	2	-	-	2
3.	Некаріозні ураження зубів. Патоморфологія, клініка, діагностика та лікування уражень, що виникають до- та після прорізування зубів. Сучасні методи цифрової діагностики та оцінювання структурних змін твердих тканин зубів.	2	-	-	2
4.	Сучасні методи обробки твердих тканин зубів. Переваги та недоліки. Мінімально інвазивне препарування. Ультразвукове препарування. Методи усунення дисколоритів вітальних та	2	-	2	-

	девітальних зубів. Сучасні технології контролю точності препарування.				
5.	Поняття естетики та естетичної реставрації зубів. Показання та протипоказання до прямої та непрямой реставрації зубів. Аналіз посмішки. Мікрорельєф зубів. Естетичні властивості зуба. Оптичні властивості емалі та дентину. Особливості визначення кольору зубів в кабінеті стоматолога. Побудова плану лікування. Фотопротокол. DSD – цифровий дизайн посмішки. Діагностика. Цифрове планування естетичної реставрації.	2	-	2	-
6.	Художня реставрація фронтальної та бокової групи зубів. Комп'ютерне моделювання посмішки. Вініри в стоматології. Сучасні реставраційні техніки: біоміметична, біламінарна та стратифікаційна. Переваги та недоліки. Вибір матеріалу для проведення високоестетичних художніх реставрацій прямим методом. Сучасні композитні матеріали. Наноккомпозити. Ормокери. Склад, властивості, переваги і недоліки, технологія застосування. Цифрові технології планування та оцінювання результатів реставрації.	6	2	2	2
7.	Клініка, діагностика, диференційна діагностика гострих, хронічних і загострених хронічних форм пульпіту. Лікування пульпіту біологічним, ампутаційним, екстирпаційним та комбінованим методами. Сучасні методи візуалізації та об'єктивізації діагностики.	2	-	2	-
8.	Знеболення в стоматології. Сучасні методи інструментальної та медикаментозної обробки кореневої системи при різних захворюваннях тканин ендодонту. Новітні технології пломбування системи кореневих каналів. Мікрохірургічна ендодонтія, показання. Ретроградне пломбування кореневих каналів. Цифрові технології в ендодонтії.	2	-	2	-
9.	Клініка, діагностика, диференційна діагностика гострих, хронічних і загострених форм періодонтиту. Сучасні методи рентгендіагностики. Конусно-променева комп'ютерна томографія. Цифрові методи оцінювання періапікальних змін.	2	-	2	-
10.	Сучасні методи та технології лікування періодонтиту. Невідкладна допомога. Загальні принципи, послідовність та особливості етапів консервативного лікування, методи впливу на	4	-	2	2

	заапикальне вогнище інфекції. Повторне ендодонтичне лікування зубів. Хірургічні методи лікування апікальних форм періодонтиту, показання, методики проведення. Сучасні методи цифрового планування ендодонтичного лікування.				
11.	Реставрація депульпованих зубів. Естетичні штифтові конструкції. Відновлення контактного пункту фронтальних та бокових зубів. Інструменти для відновлення контактного пункту: матриці, матричні системи, клини, металеві кільця, світлопровідні насадки і конуси, інструмент OptraContact. Фінішна обробка реставрації. Контурування, шліфування та полірування. Інструментарій. Алгоритм проведення. Критерії якісної реставрації. Цифрове оцінювання якості реставрацій.	2	-	-	2
Модуль 2. «Хвороби пародонту. Етіологія, патогенез. Класифікація. Клініка, діагностика, лікування та профілактика»					
12.	Організація пародонтологічної допомоги хворим. Етіологія, патогенез, класифікація хвороб пародонту. Наукові внески вітчизняних вчених у дослідженні етіології і патогенезу захворювань тканин пародонту. Сучасні наукові підходи до діагностики та профілактики захворювань пародонту.	2	-	-	2
13.	Методи обстеження пародонтологічних хворих. Сучасні методи діагностики та лікування захворювань пародонту. Ранній скринінг захворювань пародонту. Діагностика Florida Probe – комп'ютерна система діагностики пародонтиту. Рентгенологічна діагностика хвороб пародонта, конусно-променева комп'ютерна томографія, аналіз ортопантограм. Профілактика хвороб пародонту. Цифрове документування та моніторинг стану тканин пародонту.	4	2	2	-
14.	Гінгівіт, пародонтит, пародонтоз. Клініка, діагностика, диференційна діагностика. Сучасні критерії класифікації та оцінювання тяжкості захворювань пародонту.	2	-	2	-
15.	Загальне та місцеве лікування при захворюваннях тканин пародонту. Загальна фармакотерапія. Особливості проведення професійної гігієни порожнини рота у пацієнтів з різним станом тканин пародонту. Використання лікарських речовин для місцевої	2	-	2	-

	та загальної терапії, механізм дії, способи застосування. Тактика ведення ендодонції, періодонтиту. Методи усунення гіперестезії зубів. Доказові підходи до вибору методів лікування та оцінювання їх ефективності.				
16.	Хірургічні місцеві втручання у пацієнтів із хворобами пародонту: мукогінгивальні операції, остеомукогінгивальні, естетичні та регенеративні операції. Цифрове планування хірургічних втручань.	2	-	2	-
17.	Ортопедичні місцеві втручання. Усунення травматичної оклюзії. Вибіркове пришліфовування зубів. Тимчасове та постійне шинування. Показання. Методика проведення. Цифрові методи аналізу оклюзії.	2	-	-	2
18.	Фізіотерапевтичні методи лікування хвороб пародонту. Vector-терапія. Лазери в стоматології. Плазмолізація в пародонтології. Профілактика та диспансеризація хворих із захворюваннями тканин пародонту. Сучасні методи оцінювання клінічної ефективності фізіотерапевтичних технологій.	2	-	2	-
Модуль 3. «Хвороби слизової оболонки порожнини рота. Етіологія, патогенез. Клініка, діагностика, лікування та профілактика»					
19.	Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика аутоінфекційних захворювань, травматичних та мікотичних уражень слизової оболонки порожнини рота. Методи мікробіологічної та молекулярної діагностики.	4	2	2	-
20.	Новітні технології у діагностиці, лікуванні та профілактиці вірусних захворювань в умовах епідемії та пандемії. Сучасні молекулярно-генетичні методи діагностики.	2	-	-	2
21.	Сучасні засоби лікування і профілактики ерозивно-виразкових уражень слизової оболонки порожнини рота. Доказові підходи до вибору місцевої та системної терапії.	2	-	2	-
22.	Диференційна діагностика проявів бактеріальних хвороб на слизовій оболонці порожнини рота. Дифтерія, туберкульоз, сифіліс, гонорея. Тактика лікаря-стоматолога. Методи мікробіологічної та молекулярної діагностики.	2	-	-	2
23.	Зміни слизової оболонки порожнини рота при соматичних захворюваннях, алергічних	6	2	2	2

	ураженнях та екзогенних інтоксикаціях. Тактика лікаря-стоматолога. Сучасні методи діагностики та міждисциплінарного ведення пацієнтів.				
24.	Невідкладні стани в терапевтичній стоматології. Сучасні погляди на патогенез алергічних станів. Багатоформна ексудативна еритема. Синдром Стівенса-Джонсона та Ласла. Хронічний рецидивний афтозний стоматит. Синдром Бехчета. Клінічні прояви, діагностика, лікування та профілактика. Критерії диференційної діагностики та оцінювання тяжкості уражень.	2	-	2	-
25.	Зміни слизової оболонки порожнини рота при дерматозах з аутоімунним компонентом. Пухирчатка, червоний плоский лишай, червоний вовчак. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика. Сучасні підходи до вибору терапевтичних засобів дерматостоматитів, зумовлених аутоімунним компонентом. Імунологічні та морфологічні методи діагностики.	4	-	2	2
26.	Новітні технології у диференційній діагностиці захворювань губ та язика. Передракові захворювання слизової оболонки порожнини рота та червоної кайми губ. Стоматогенна хроніоінтоксикація. Цифрові методи візуалізації та моніторингу патологічних змін.	4	2	2	-
27.	Сучасні методи діагностики та лікування доброякісних та злоякісних утворень на слизовій оболонці порожнини рота. Цифрові методи візуалізації та ранньої діагностики новоутворень.	2	-	-	2
28.	Лабораторні методи діагностики основних стоматологічних захворювань. Аналіз сучасних лабораторних технологій та оцінювання їхньої діагностичної точності. Залікове заняття.	3	-	2	1
УСЬОГО		75	12	38	25

5. Теми лекцій

№ з/п	Тема лекції	Кількість годин
I семестр		
1.	Особливості клініко-лабораторного обстеження, диференційна діагностика захворювань твердих тканин зубів та ендодонта. Сучасні методи лікування та профілактики. Цифрові методи діагностики та оцінювання стану твердих тканин зубів.	2
2.	Художня реставрація фронтальної та бокової групи зубів. Комп'ютерне моделювання посмішки. Вініри в стоматології. Сучасні реставраційні техніки: біоміметична, біламінарна та стратифікаційна. Переваги та недоліки. Вибір матеріалу для проведення високоестетичних художніх реставрацій прямим методом. Цифрове планування естетичної реставрації.	2
II семестр		
3.	Методи обстеження пародонтологічних хворих. Сучасні методи діагностики та лікування захворювань пародонту. Ранній скринінг захворювань пародонту. Діагностика Florida Probe – комп'ютерна система діагностики пародонтиту. Рентгенологічна діагностика хвороб пародонта, конусно-променева комп'ютерна томографія, аналіз ортопантомограм. Профілактика хвороб пародонту. Цифрові методи оцінювання стану тканин пародонту.	2
4.	Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика аутоінфекційних захворювань, травматичних та мікотичних уражень слизової оболонки порожнини рота. Сучасні методи лабораторної та молекулярної діагностики.	2
5.	Зміни слизової оболонки порожнини рота при соматичних захворюваннях, алергічних ураженнях та екзогенних інтоксикаціях. Тактика лікаря-стоматолога. Сучасні лабораторні та цифрові методи діагностики.	2
6.	Новітні технології у диференційній діагностиці захворювань губ та язика. Передракові захворювання слизової оболонки порожнини рота та червоної кайми губ. Стоматогенна хроніоінтоксикація. Цифрова візуалізація та сучасні методи раннього виявлення патологічних змін.	2
	Усього	12

6. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Тема практичного заняття	Кількість годин
I семестр		
1.	Сучасні методи обробки твердих тканин зубів. Переваги та недоліки. Мінімально інвазивне препарування. Ультразвукове препарування. Методи усунення дисколоритів вітальних та девітальних зубів. Сучасні технології контролю точності препарування.	2

2.	Поняття естетики та естетичної реставрації зубів. Показання та протипоказання до прямої та непрямой реставрації зубів. Аналіз посмішки. Мікрорельєф зубів. Естетичні властивості зуба. Оптичні властивості емалі та дентину. Особливості визначення кольору зубів в кабінеті стоматолога. Побудова плану лікування. Фотопротокол. DSD – цифровий дизайн посмішки. Діагностика. Цифрове планування естетичної реставрації.	2
3.	Художня реставрація фронтальної та бокової групи зубів. Комп'ютерне моделювання посмішки. Вініри в стоматології. Сучасні реставраційні техніки: біоміметична, біламінарна та стратифікаційна. Переваги та недоліки. Вибір матеріалу для проведення високоестетичних художніх реставрацій прямим методом. Сучасні композитні матеріали. Наноккомпозити. Ормокери. Склад, властивості, переваги і недоліки, технологія застосування. Цифрові технології планування та оцінювання результатів реставрації.	2
4.	Клініка, діагностика, диференційна діагностика гострих, хронічних і загострених хронічних форм пульпіту. Лікування пульпіту біологічним, ампутаційним, екстирпаційним та комбінованим методами. Сучасні методи візуалізації та об'єктивізації діагностики.	2
II семестр		
5.	Знеболення в стоматології. Сучасні методи інструментальної та медикаментозної обробки кореневої системи при різних захворюваннях тканин ендодонту. Новітні технології пломбування системи кореневих каналів. Мікрохірургічна ендодонтія, показання. Ретроградне пломбування кореневих каналів. Цифрові технології в ендодонтії.	2
6.	Клініка, діагностика, диференційна діагностика гострих, хронічних і загострених форм періодонтиту. Сучасні методи рентгендіагностики. Конусно-променева комп'ютерна томографія. Цифрові методи оцінювання періапикальних змін.	2
7.	Сучасні методи та технології лікування періодонтиту. Невідкладна допомога. Загальні принципи, послідовність та особливості етапів консервативного лікування, методи впливу на заапикальне вогнище інфекції. Повторне ендодонтичне лікування зубів. Хірургічні методи лікування апікальних форм періодонтиту, показання, методики проведення. Сучасні методи цифрового планування ендодонтичного лікування.	2
8.	Методи обстеження пародонтологічних хворих. Сучасні методи діагностики та лікування захворювань пародонту. Ранній скринінг захворювань пародонту. Діагностика Florida Probe - комп'ютерна система діагностики пародонтиту. Рентгенологічна діагностика хвороб пародонту, конусно-променева комп'ютерна томографія, аналіз ортопантограм. Профілактика хвороб пародонту. Цифрове документування та моніторинг стану тканин пародонту.	2
9.	Гінгівіт, пародонтит, пародонтоз. Клініка, діагностика, диференційна діагностика. Сучасні критерії класифікації та оцінювання тяжкості захворювань пародонту.	2
10.	Загальне та місцеве лікування при захворюваннях тканин пародонту. Загальна фармакотерапія. Особливості проведення професійної гігієни порожнини рота у пацієнтів з різним станом тканин пародонту. Використання лікарських речовин для місцевої та загальної терапії, механізм дії, способи застосування. Тактика ведення ендо-,	2

	періоуражень. Методи усунення гіперестезії зубів. Доказові підходи до вибору методів лікування та оцінювання їх ефективності.	
11.	Хірургічні місцеві втручання у пацієнтів із хворобами пародонту: мукогінгівальні операції, остеомукогінгівальні, естетичні та регенеративні операції. Цифрове планування хірургічних втручань.	2
12.	Фізіотерапевтичні методи лікування хвороб пародонту. Vector-терапія. Лазери в стоматології. Плазмотерапія в пародонтології. Профілактика та диспансеризація хворих із захворюваннями тканин пародонту. Сучасні методи оцінювання клінічної ефективності фізіотерапевтичних технологій.	2
13.	Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика аутоінфекційних захворювань, травматичних та мікотичних уражень слизової оболонки порожнини рота. Методи мікробіологічної та молекулярної діагностики.	2
14.	Сучасні засоби лікування і профілактики ерозивно-виразкових уражень слизової оболонки порожнини рота. Доказові підходи до вибору місцевої та системної терапії.	2
15.	Зміни слизової оболонки порожнини рота при соматичних захворюваннях, алергічних ураженнях та екзогенних інтоксикаціях. Тактика лікаря-стоматолога. Методи діагностики та міждисциплінарного ведення пацієнтів.	2
16.	Невідкладні стани в терапевтичній стоматології. Сучасні погляди на патогенез алергічних станів. Багатоформна ексудативна еритема. Синдром Стівенса-Джонсона та Лаєла. Хронічний рецидивний афтозний стоматит. Синдром Бехчета. Клінічні прояви, діагностика, лікування та профілактика. Критерії диференційної діагностики та оцінювання тяжкості уражень.	2
17.	Зміни слизової оболонки порожнини рота при дерматозах з аутоімуним компонентом. Пухирчатка, червоний плоский лишай, червоний вовчак. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика. Сучасні підходи до вибору терапевтичних засобів дерматостоматитів, зумовлених аутоімуним компонентом. Сучасні імунологічні та морфологічні методи діагностики.	2
18.	Новітні технології у диференційній діагностиці захворювань губ та язика. Передракові захворювання слизової оболонки порожнини рота та червоної кайми губ. Стоматогенна хроніоінтоксикація. Цифрові методи візуалізації та моніторингу патологічних змін.	2
19.	Лабораторні методи діагностики основних стоматологічних захворювань. Залікове заняття.	2
	Усього	38

7. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	ТЕМА	Кількість годин
I семестр		
1.	Карієс зуба: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференційна діагностика. Лікування карієсу зубів в залежності від клінічної форми: ремінералізуюча терапія, етапи хірургічного лікування, особливості лікування глибокого та множинного карієсу. Сучасні методи ранньої діагностики карієсу.	2

2.	Некаріозні ураження зубів. Патоморфологія, клініка, діагностика та лікування уражень, що виникають до- та після прорізування зубів. Сучасні методи цифрової діагностики та оцінювання структурних змін твердих тканин зубів.	2
3.	Художня реставрація фронтальної та бокової групи зубів. Комп'ютерне моделювання посмішки. Вініри в стоматології. Сучасні реставраційні техніки: біоміметична, біламінарна та стратифікаційна. Переваги та недоліки. Вибір матеріалу для проведення високоестетичних художніх реставрацій прямим методом. Сучасні композитні матеріали. Наноккомпозити. Ормокери. Склад, властивості, переваги і недоліки, технологія застосування. Цифрове моделювання та оцінювання естетичних результатів реставрації.	2
4.	Сучасні методи та технології лікування періодонтиту. Невідкладна допомога. Загальні принципи, послідовність та особливості етапів консервативного лікування, методи впливу на заапикальне вогнище інфекції. Повторне ендодонтичне лікування зубів. Хірургічні методи лікування апікальних форм періодонтиту, показання, методики проведення. Сучасні методи цифрового контролю результатів ендодонтичного лікування.	2
II семестр		
5.	Реставрація депульпованих зубів. Естетичні штифтові конструкції. Відновлення контактного пункту фронтальних та бокових зубів. Інструменти для відновлення контактного пункту: матриці, матричні системи, клини, металеві кільця, світлопровідні насадки і конуси, інструмент OptraContact. Фінішна обробка реставрації. Контурування, шліфування та полірування. Інструментарій. Алгоритм проведення. Критерії якісної реставрації. Цифрове оцінювання якості реставрацій.	2
6.	Організація пародонтологічної допомоги хворим. Етіологія, патогенез, класифікація хвороб пародонту. Наукові внески вітчизняних вчених у дослідженні етіології і патогенезу захворювань тканин пародонту. Сучасні наукові підходи до діагностики та профілактики захворювань пародонту.	2
7.	Ортопедичні місцеві втручання. Усунення травматичної оклюзії. Вибіркове пришліфовування зубів. Тимчасове та постійне шинування. Показання. Методика проведення. Цифрові методи аналізу оклюзії.	2
8.	Новітні технології у діагностиці, лікуванні та профілактиці вірусних захворювань в умовах епідемії та пандемії. Сучасні молекулярно-генетичні методи діагностики.	2
9.	Диференційна діагностика проявів бактеріальних хвороб на слизовій оболонці порожнини рота. Дифтерія, туберкульоз, сифіліс, гонорея. Тактика лікаря-стоматолога. Сучасні методи мікробіологічної та молекулярної діагностики.	2
10.	Зміни слизової оболонки порожнини рота при соматичних захворюваннях, алергічних ураженнях та екзогенних інтоксикаціях. Тактика лікаря-стоматолога. Сучасні методи цифрового документування клінічних проявів.	2

11.	Зміни слизової оболонки порожнини рота при дерматозах з аутоімунним компонентом. Пухирчатка, червоний плоский лишай, червоний вовчак. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика. Сучасні підходи до вибору терапевтичних засобів дерматостоматитів, зумовлених аутоімунним компонентом. Сучасні імунологічні методи діагностики.	2
12.	Сучасні методи діагностики та лікування доброякісних та злоякісних утворень на слизовій оболонці порожнини рота. Цифрові методи візуалізації та ранньої діагностики новоутворень.	2
13.	Лабораторні методи діагностики основних стоматологічних захворювань.	1
Усього		25

8. Індивідуальні завдання: підготовка доповідей до участі у наукових заходах, реферативних конференціях, тренінгах. Наукове практичне дослідження або огляд наукової літератури з актуальних проблем стоматології, написання тез доповідей або статей за результатами роботи, участь у клінічних розборах, науково-практичних конференціях, засіданнях, засвоєння ключових методів діагностики, засвоєння основних принципів надання стоматологічної допомоги.

9. Завдання для самостійної роботи: самостійна робота включає теоретичну підготовку до практичних занять, опанування практичними навичками відповідно до теми та практичній меті, самостійне здобуття знань за темами, які не входять до плану аудиторних занять, аналіз та узагальнення інформації при підготовці до підсумкових занять з модулів дисципліни та підсумкового контролю з дисципліни.

1. Опрацювання практичних навичок з тем, які не входять до плану аудиторних занять.
2. Опанування навичок з інноваційних технологій в стоматології.
3. Підготовка та проведення клінічних розборів тематичних пацієнтів.
4. Моделювання клінічних / експериментальних тематичних ситуацій.
5. Підготовка презентацій для інформативних повідомлень з актуальних питань дисципліни на практичних заняттях.

10. Форма та методи навчання:

Форма навчання: очна (денна, вечірня), заочна. В умовах воєнного стану, надзвичайних ситуацій або надзвичайного стану (особливого періоду) форма здобуття освіти встановлюється згідно рішень органів виконавчої влади, ВЦА, місцевого органу управління освіти та Вінницького національного медичного університету для створення безпечного освітнього середовища.

Методи навчання, спрямовані на активне навчання, критичний аналіз та інтеграцію знань:

1. Інтерактивні та проблемно-орієнтовані методи. Case Study складних клінічних випадків та за умов мультиморбідності. Проблемно-орієнтоване навчання: формулювання клінічних та наукових проблем, які вирішуються з використанням доказової бази. Семінари-дискусії: аналіз та критична оцінка останніх публікацій у провідних рецензованих медичних журналах.

2. Дослідницько-орієнтовані методи: розробка дизайну дослідження відповідно до наукового інтересу здобувача. Пошук, відбір статей та синтез доказів відповідно до теми заняття.

3. Гостьові лекції/вебінари: залучення фахівців-практиків та вчених, які представляють інноваційні методи в стоматології.

Засоби навчання, спрямовані на активне навчання, критичний аналіз та інтеграцію знань:

1. Платформи для організації навчання (Microsoft Teams): розміщення клінічних кейсів, презентацій тощо. Системи відеоконференцій (Zoom, MS Teams).
2. Електронні бібліотеки й клінічні ресурси (PubMed, Scopus, Web of Science, Cochrane Library, NEJM Clinical Case). Клінічні довідники та протокольні ресурси: UpToDate, BMJ Best Practice, Medscape, національні протоколи МОЗ. Електронна бібліотека ВНМУ.
3. Цифрова клінічна діагностика та візуалізація: перегляд медичних зображень у форматі DICOM (КТ/МРТ, рентгенограми).
4. Віртуальні пацієнти / сценарії для відпрацювання клінічного мислення та тактики ведення (Body Interact)
5. Інструменти для наукової роботи (SPSS, Excel): аналіз результатів клінічних та експериментальних досліджень. Бібліографічні менеджери: Mendeley, Zotero, EndNote – оформлення посилань, робота з літературою.
6. Платформи для наукометрії: профілі ORCID, Google Scholar, ResearchGate, Scopus Author ID – для роботи над публікаційним профілем.
7. Цифрові інструменти комунікації й зворотного зв'язку: інтерактивні сервіси (Mentimeter, Slido, Kahoot): експрес-тестування, обговорення клінічних рішень, анонімний фідбек.

11. Методи контролю та критерії оцінювання:

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до цілей і завдань теми та спрямований на оцінювання рівня сформованості клініко-аналітичних, дослідницьких і професійно-комунікативних компетентностей здобувачів.

У межах поточного контролю застосовуються такі методи:

- тестування та письмове/усне опитування з акцентом на аналіз клінічних ситуацій;
- розв'язання проблемно-орієнтованих завдань, що передбачають обґрунтування клінічних рішень на основі доказової медицини;
- контроль і експертна оцінка практичних навичок, зокрема інтерпретації результатів лабораторних та інструментальних досліджень;
- аналіз клінічних кейсів із формуванням аргументованих клініко-наукових висновків.

Оцінювання результатів поточного контролю здійснюється за традиційною п'ятибальною шкалою відповідно до чинного Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова.

12. Форма підсумкового контролю успішності навчання: залікові бали аспіранта складаються з суми балів поточного контролю, отриманих під час занять.

13. Форма поточного контролю успішності навчання: Оцінка з дисципліни визначається за результатами поточної навчальної діяльності аспіранта із всіх тем за традиційною 4-бальною системою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно) з подальшим перерахунком у 200-бальну шкалу.

Оцінювання усної/письмової відповіді під час поточного контролю

Оцінка «відмінно»

Оцінка «добре»

Оцінка «задовільно»

Оцінка «незадовільно».

Оцінка «відмінно» виставляється аспіранту, який при відповіді на питання продемонстрував високий теоретичний рівень та орієнтується у практичній складовій питання.

Оцінка «добре» виставляється аспіранту, який при відповіді на питання допускає не більше 20% помилок (обсяг правильних відповідей 80-89%). Під час розв'язання бесіди надає правильні відповіді на більшість питань до тесту.

Оцінка «задовільно» виставляється аспіранту, який робить помилки не більш, ніж в 40% правильної відповіді (обсяг правильних відповідей 60,5-79%).

Оцінка «незадовільно» виставляється аспіранту, який відповідає вірно менше ніж на 70% правильної відповіді.

Оцінювання самостійної роботи.

Оцінювання самостійної роботи аспірантів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному практичному занятті на підставі оцінювання демонстрації виконання практичних навичок, усної відповіді на теоретичне питання, розв'язання ситуаційних задач, відповідно до тем для самостійного опанування.

Система перерахунку балів отриманих аспірантами.

Нарахування балів за дисципліну проводять згідно чинного Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова.

Вивчення предмету закінчується заліком, який відбувається на останньому за розкладом занятті. Оцінювання знань відбувається наступним чином: сума всіх поточних оцінок ділиться на кількість практичних занять. Отримане середнє значення оцінки переводиться у бали згідно єдиної універсальної шкали перерахунку традиційних оцінок з 5-бальної системи у рейтингові бали (200 балів). Для дисциплін, що закінчуються заліком, залік ставиться при мінімальній кількості балів 122.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		Для заліку
180-200	A	зараховано
170-179,9	B	
160-169,9	C	
141-159,9	D	
122-140,99	E	
60-121,99	FX	Не зараховано, з можливістю повторного складання
0-59,99	F	Не зараховано, з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

14. Методичне забезпечення: Презентаційні та мультимедійні матеріали лекцій, підготовлені з урахуванням сучасних наукових даних, клінічних рекомендацій і принципів доказової медицини.

1. Робоча програма та силабус навчальної дисципліни.
2. Клінічні настанови: актуальні міжнародні та національні клінічні настанови й рекомендації з терапевтичної стоматології, зокрема EFP, AAP та інших профільних професійних організацій.
3. Електронні бази даних: PubMed, Scopus, Web of Science, UpToDate, ScienceDirect.
4. Матеріали з академічної доброчесності та дослідницької етики.

Перелік навчального обладнання та технічних засобів навчання:

- комп'ютери з доступом до мережі Internet;
- стоматологічне обладнання та інструментарій кафедри терапевтичної стоматології, клінічних баз і науково-дослідної лабораторії ВНМУ;

- стоматологічні фантоми та симуляційне обладнання (Sim-score);
- діагностичне обладнання для обстеження пацієнтів із захворюваннями зубів, пародонта та слизової оболонки порожнини рота.
- цифрові інструменти.

15. Рекомендована література

Основна (базова):

1. Матеріали лекцій кафедр терапевтичної, хірургічної, ортопедичної та дитячої стоматології.
2. Терапевтична стоматологія: у 4 томах: підручник. Т.1. Пропедевтика терапевтичної стоматології / М. Ф. Данилевський, А. В. Борисенко, Л. Ф. Сідельнікова та ін.; за ред. А. В. Борисенка. - 4-е вид., випр. - К.: ВСВ «Медицина», 2020. – 456 с.
3. Терапевтична стоматологія: У 4-х томах: підручник. Т.2. Карієс. Пульпіт. Періодонтит. Ротовий сепсис. – 3-тє вид. Рекомендовано МОЗ / За ред. А.В. Борисенка. – К., 2020. – 592с.
4. Терапевтична стоматологія. Том 3. Захворювання пародонта: Підручник у 4 томах, том 3 присвячений захворюванням пародонта. Автори: М.Ф. Данилевський, А.В. Борисенко, М.Ю. Антоненко та інші; за редакцією А.В. Борисенка. Видання друге, перероблене і доповнене. – 2020. – 664 с.
5. Терапевтична стоматологія: у 4 томах. Том 4. Захворювання слизової оболонки порожнини рота: підручник / М.Ф. Данилевський, А.В. Борисенко, О.Ф. Несин та ін. – 2-е видання. – К. «Медицина». – 2021. – 640 с.
6. Щелепно-лицева хірургія: підручник / О.О. Тимофєєв. – 3-є видання. – Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина». – 2022. – 792 с. (чорно-білі) + 40 кольор.
7. Ортопедична стоматологія. Національний підручник: за ред проф. Рожка М.М., проф. Неспрядька В.П. 2020 Підручник / М.М. Рожко, В.П. Неспрядько, І.В. Палійчук та ін.: за ред М.М. Рожка, В.П. Неспрядька. – К. ВСВ «Медицина», 2020. – 720 с.

Допоміжна:

8. Пропедевтика терапевтичної стоматології: Підручник для студентів стоматологічних факультетів вищих навчальних закладів МОЗ України, 2021 р. Автори: І.М. Ткаченко, І.Я. Марченко, З.Ю. Назаренко та інші.
9. Профілактика стоматологічних захворювань: Підручник для підготовки студентів, лікарів-стоматологів-інтернів та практикуючих лікарів-стоматологів. Автори: Л.Ф. Каськова, Л.І. Амосова, О.О. Кулай та інші.
10. Терапевтична стоматологія для лікарів-інтернів. Частина 1. Карієс та його ускладнення: навчальний посібник / П.М. Скрипников, К.О. Удальцова, В.І. Шинкевич, О.А. Писаренко, Л.М. Хавалкіна, Ю.В. Тимошенко, С.І. Геранін. – Полтава: Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій (УКРНОІВІ), 2023.
11. Практична пародонтологія: 2-е видання / Кеннет Ітон, Філіп Овер. – Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина». – 2023. – 335 с. (кольорові).
12. Петрушанко Т.О., Іленко Н.В., Островська Л.В. Клінічний практикум із терапевтичної стоматології - Clinical Practicum in Therapeutic Dentistry: навчальний посібник. – Київ: Центр учбової літератури, 2019. – 260 с.
13. Терапевтична стоматологія для лікарів-інтернів. Частина 1. Карієс та його ускладнення: навчальний посібник / П.М. Скрипников, К.О. Удальцова, В.І. Шинкевич, О.А. Писаренко, Л.М. Хавалкіна, Ю.В. Тимошенко, С.І. Геранін. – Полтава: Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій (УКРНОІВІ), 2023.
14. StudBook з ортопедичної стоматології / [П.А. Гасюк, Є.Я. Костенко, В.Р. Мачоган, С.О. Росоловська, А.Б. Воробець, В.Б. Радчук]. – 2020. – Тернопіль: ФОП Паляниця В.А.- 372 с.
15. Базова філософія бюгельного протезування / [П.А. Гасюк , В.Р. Мачоган, В.Б. Радчук]. – 2020. – Тернопіль: ФОП Паляниця В.А. – 107 с.
16. Основні технології виготовлення зубних протезів: Навчальний посібник, 2019 р. Автори: Е.В. Беляєв, Д.М. Король, П.А. Гасюк та інші.

17. Медицина невідкладних станів. Екстрена (швидка) медична допомога: підручник / І.С. Зозуля, А.О. Волосовець, О.Г. Шекера та ін. – 5-е видання. – К. «Медицина». – 2023. – 560 с.
18. Практична пародонтологія: 2-е видання / Кеннет Ітон, Філіп Овер. – К. «Медицина». – 2023. – 335 с.
19. Кандидоз порожнини рота: діагностика і лікування / Фесенко В.І., Глазунов О.А. – «Новий світ-2000». – 2023. – 235 с.
20. Антибактеріальна терапія в стоматології / Петрова Т.А., Островська Г.Ю., Луценко Р.В. та ін. – «Магнолія». – 2023. – 296 с.
21. Заяць Т.І., Жуковська Л.О. Профілактика стоматологічних захворювань: Навч. посіб. – Львів: «Новий Світ-2000», 2020 – 322 с.
22. Кіцера Н. І., Ковальчук Л. Є., Рожко М. М. Генетична патологія і її стоматологічні прояви. Навчальний посібник для стоматологів, сімейних лікарів, генетиків. Івано-Франківськ – Львів. «Фоліант», 2021. – 240 с.
23. Клінічна пародонтологія та імплантологія за Ньюманом і Каррансою: 14-е видання: в 2-х томах / Майкл Г. Ньюман, Перрі Р. Клоккевольд, Сатіш Елангован та ін. – К. «Медицина». – 2023. – 1280 с.
24. Клінічна фармакологія: навчальний посібник / М.В. Хайтович, Г.В. Зайченко, І.О. Афанасьєва та ін. – К «Медицина». – 2024. – 335 с.
25. Пропедевтика терапевтичної стоматології. Навчально-методичний посібник / М.Ю. Гончарук-Хомин, О.Я. Білінський, І.Ю. Гангур. – 2024 року.
26. Терапевтична стоматологія: Захворювання пародонта : навчально-методичний посібник до практичних занять з терапевтичної стоматології для студентів 4-го курсу стоматологічного факультету. / М. Ю. Гончарук-Хомин, М. І. Балега. – Ужгород, 2024. – 85 с.
27. Терапевтична стоматологія: Патологія пародонту та СОПР : навчально-методичний посібник до практичних занять з терапевтичної стоматології для студентів 5-го курсу стоматологічного факультету / Гончарук-Хомин М.Ю., Ньорба Бобиков М.М. – Ужгород:, 2024. – 177 с.
28. Diagnosis and Management of Oral Mucosal Lesions. An Issue of Oral and Maxillofacial Surgery Clinics of North America / / by Neel Bhattacharyya (Editor), Donald Cohen (Editor), Elsevier; 1st Edition, 2023. – 240 p.
29. A Guide to Clinical Differential Diagnosis of Oral Mucosal Lesions / Michael W. Finkelstein; Emily Lanzel; John W. Hellstein, 2023. – 95 p.
<https://assets.ctfassets.net/nglyjmvpp62/78XdWWzSRvvWBIaocvuJKL/b232c1ed3b75fbe84bdd6654e3669100/ce110.pdf>
30. Romanos G. E. Advanced Laser Surgery in Dentistry. – John Wiley & Sons, 2021.
31. Enno Schmidt. Diseases of the Oral Mucosa. – 2021. – 550 p. DOI: <https://doi.org/10.1007/978-3-030-82804-2>
32. Gehrig, Jill S, and Daniel E Shin. Foundations of Periodontics for the Dental Hygienist. Sixth edition. Burlington, MA: Jones & Bartlett Learning, 2023.

ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ

1. Сайт кафедри <http://www.vnmu.edu.ua/кафедра-терапевтичної-стоматології>
2. Електронна адреса сайту бібліотеки університету: <http://www.library.vnmu.edu.ua>
3. Національна наукова медична бібліотека України: <http://www.library.gov.ua/>
4. Англomовна текстова база даних медичних та біологічних публікацій: <http://www.pubmed.com>
5. Англomовний веб-ресурс для лікарів та інших професіоналів охорони здоров'я: <https://emedicine.medscape.com/pulmology>
6. Електронний ресурс <http://www.joponline.org/>
7. Електронний ресурс [http://onlinelibrary.wiley.com/journal/10.1111/\(ISSN\)1600-051X](http://onlinelibrary.wiley.com/journal/10.1111/(ISSN)1600-051X)

8. Електронний ресурс [http://dental-ss.org.ua/load/kniga_stomatologia/5]
9. Українська академія парадонтологів: <https://uaperio.org>
10. Українська асоціація парадонтологів: <https://aiukraine.com.ua>
11. Асоціація стоматогів України: <https://www.udenta.org.ua>